

2020. ÉVI TÁJÉKOZTATÓ ÜLLÉS KÖRNYEZETI ÁLLAPOTÁRÓL

I. Helyi környezetvédelemmel kapcsolatos általános feladatok

A települési környezet védelme érdekében végzett, illetve végzendő helyi feladatok az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- a) *Környezet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtása és a hatáskörbe tartozó hatósági feladatok ellátása;*
- b) *Települési Környezetvédelmi Program elfogadása, felülvizsgálata;*
- c) *Önkormányzati rendeletek kibocsátása a környezetvédelmi feladatok megoldása érdekében;*
- d) *Együttműködés a környezetvédelmi feladatokat ellátó egyéb hatóságokkal, szomszédos önkormányzatokkal, társadalmi szervezetekkel;*
- e) *Környezeti állapot évenkénti elemzése.*

A környezetvédelemmel kapcsolatos szabályozást alapvetően négy jogszabály, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény és ezeknek a végrehajtási rendeletei teremtik meg.

II. Környezetvédelemmel kapcsolatos helyi szabályozás az alábbi helyi rendeletekre támaszkodik:

- *a települési szilárd hulladék és a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvízzel kapcsolatos helyi közszolgáltatásról szóló 9/2021.(VI.23.)önkormányzati rendelet,*
- *az egyes természeti értékek védetté nyilvánításáról szóló 20/2003(XI.27) Kt.sz. rendelet,*
- *az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó helyi szabályokról szóló 14/2015.(VIII.26.)önkormányzati rendelete és*
- *a közterület-használatról és használati díjáról szóló 22/2020. (XII.09.) önkormányzati rendelete.*

A környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés b) pontjában és a 48/E.§- ban meghatározott tartalmi követelményeket figyelembe véve a település környezetvédelmi állapotát érintő témakörökben az önkormányzat települési **környezetvédelmi program** készítésére kötelezett. A törvény értelmében a települési önkormányzat gondoskodik a települési környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, figyelemmel kíséri az azokban foglalt feladatok megoldását, és a programot szükség szerint — de legalább két évente — felülvizsgálja.

Az önkormányzat környezetvédelmi programmal, **hulladékgazdálkodási tervvel** rendelkezik. A környezetvédelmi program felülvizsgálata esedékes.

III. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdése valamint az 51. § (3) bekezdése alapján a község környezeti állapotáról a környezeti elemek állapotának bemutatása

1. Talaj és talajvíz

1.1. Területhasználatok

A település területe 4988 ha, melyből 204 ha belterület, 4777 külterület, 7 ha zártkert. A helyi lakosság száma 2020. január 1-jén 3109 fő, melynek kb. 25 %-a (787 fő) a külterületi szétszórt tanyákon, döntően Árpád dűlő, Kossuth dűlő, Petőfi dűlő, Rózsa dűlő területén él.

A belterületi lakások száma 991, külterületi lakások száma 477 db.

A mezőgazdasági földterületek nagy része művelt, a rétek kis kivételtől eltekintve gondozottak. Üllés területén leginkább a homokos talaj a jellemző, melynek felső rétege mezőgazdasági termelésre alkalmas.

1.2. Úthálózat

Üllés község közigazgatási területét az alábbi országos mellékutak érintik:

- 5408 j. Kiskunhalas — Szeged összekötő út
- 5433 j. Ruzsa — Üllés összekötő út
- 5426 j. Forráskút — Üllés összekötő út

A belterületet az 5408. jelű út szeli ketté, hozzá csatlakoznak a szilárd burkolatú utak. A belterület ÉNY-i részén az 5433. jelű út csatlakozik be az 5408. jelű útba. A belterületi úthálózat hossza 19,812 km, ebből a kiépítetlen, útburkolat nélküli út hossza 0,840 km. A külterületi utak hossza 96,6 km, ebből szilárd útburkolattal ellátott 8,6 km. A településen 1,2 km hosszúságú belterületi kerékpárút található. A községközpontban az út mindkét oldalán forgalmat vonzó létesítmények vannak, melyek miatt jelentős a parkolási igény. Az út mindkét oldalán leállósáv került kialakításra.

A külterületi utak karbantartását, javítását az önkormányzat – pénzügyi lehetőségeit szem előtt tartva - folyamatosan végzi, de a közlekedésben – az időjárás viszontagsága miatt - nehézségek adódhatnak.

Kerékpárúttal a falu belterületén rendelkezünk, melynek hossza 1,2 km. 2008. év végén épült meg az Üllést és Bordányt összekötő kerékpárút, 2011. őszen kerül átadásra a belterületet az Erdei Iskolával összekötő több mint 3 km hosszú kerékpárút.

1.3. Potenciális szennyezőforrások

Potenciális szennyezőforrásról nincs tudomásunk, a település belterületén egyre csökkenő mértékű háztáji állattartás folyik.

A település területén található döngkút bezárásra került. Az állati tetemek ártalmatlanítása az ATEV Fehérjefeldolgozó Zrt. közreműködésével lehetséges.

A település területein bár elszórva találhatunk elhagyott hulladékot, nincs illegális hulladéklerakó. A település közigazgatási területén ismert, kármentesítést igénylő talajszennyeződés nem található.

1.4. Tájsebek

Működő, illetve lezárt bánya a település közigazgatási határain belül nem található.

1.5. Hulladékgyűjtés

Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások száma hozzávetőlegesen 1081, gazdálkodó szervezetek száma 30, költségvetési szervek száma 5.

A szilárd hulladék elszállítását célzó *hulladékgazdálkodási tevékenységet* 2017. január 1. napjától a vaskúti FBH-NP Közszolgáltató Nonprofit Kft. az önkormányzattal kötött szerződés alapján látja el. A szelektív hulladék elszállítása 2015. január 1-jétől indult be, akkor a még korábbi közszolgáltatóval - a Négyforrás Nonprofit Kft.-vel. 2017. január 1-jétől mind a gyűjtődényes háztartási hulladékot, mind a szelektív-, mind a zöldhulladékot az FBH-NP Közszolgáltató Nonprofit Kft szállítja el.

A településen hulladékudvar és szelektív gyűjtősziget működik.

A szervezett szemétszállítás során el nem szállítható, háztartásokban képződött felesleges nagydarabos hulladék, a veszélyes hulladék a hulladékudvaron elhelyezhető heti nyitvatartási rendszerint.

1.6. Talajvíz és ivóvízellátás

Üllés nagyközség vízellátása saját vízbázisról, három ivóvíztermelő kúttal került kialakításra, melyből 2 db üzemelő, 1 db üzemen kívül van. A települési ivóvízellátó hálózat hossza 19,7 km, melyen 1 045 db ivóvízbekötés található.

A háztartásoknak szolgáltatott víz éves mennyisége 90-95.000 m³.

Üllés részt vet a Dél-alföldi Ivóvízminőség-javító Programban, mely biztosítja a település belterületi lakossága számára az EU normáknak megfelelő ivóvíz ellátását.

A faluban 9 db. közikifolyó és 45 db. tűzcsap található.

2. Felszíni vizek, vízelvezetés

Üllés területe természetes felszíni vízfolyásokban szegény.

A nagyközség közigazgatási területére eső felszíni vizek elsősorban a térséget behálózó csatornák rendszere.

A település belterületi határától 2,2 km távolságra található horgászto vízfelszíne 6,7 hektár kiterjedésű, átlagos vízmélysége 2,5 méter.

2.1. Csapadék- és belvízelvezetés

A csapadék mennyisége évenként átlagosan 500-550 mm, melynek szükség szerinti nyílt vizes árokkal, és helyenként zárt csatornával történik.

A község bel- és külterülete az Alsó- Tisza vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság működési területén található. Belvízvédelmileg a 11.01. Algyő – Tápé – Gyála – Köröséri belvízvédelmi szakaszhoz tartozik a terület. A település vízgyűjtő területe a 37. számú Algyői belvízrendszerbe, a 37/6. számú Dorozsma-Halasi főcsatorna öblözetéhez tartozik. A település területe 4981 ha. Közvetlen vízgyűjtő a 13 863 fm hosszú 4 525 ha vízgyűjtő területű Dorozsma – Halasi II. belvízcsatorna.

2.2. Szennyvízkezelés

A községben 2015-ben kiépült a szennyvízelvezető hálózat.

A település teljes belterületén gravitációs szennyvízelvezető rendszer került üzembe helyezésre a - régi – településközpontban lévő csatorna üzemen kívül helyezése mellett. A gravitációs szennyvízelvezető rendszer 16 555 m D200 KGPVC gerinccsatornából és 9 384 m D160 KGPVC bekötőcsatornából, valamint 6 251 m szennyvíz nyomóvezetékéből áll. A szennyvíz továbbítását a gravitációs rendszeren 3 db közbenső és 1 db végátemelő végzi.

Az Üllési végátemelőből négy község (Üllés, Forráskút, Zsombó és Bordány) részére épült szennyvíztisztító telep, korszerű tisztítási technológiával és megfelelő kapacitással, mely a Forráskút, külterület 044/120. hrsz-ú ingatlanon található.

(A szennyvíztisztító névleges kapacitása 1 200 m³/nap (ebből szippantott szennyvíz 70 m³/nap) és 11 750 LE. A telep jelenlegi átlagos terhelése 700-900 m³/nap.

A szennyvízhálózatra a lakott ingatlanok döntő többsége rácsatlakozott.

3. Levegőminőség

Üllésről a levegőminőségi szempontokat vizsgálva elmondható, hogy országos viszonylatban a kedvező helyzetű települések közé sorolható, hiszen a település területén nem található nagyobb káros anyag kibocsátó ipari komplexum.

Üllés levegőminőségét

- egyedi és lakossági fűtések,
- közlekedés,
- egyéb tevékenység emissziója határozza meg.

A legnagyobb terhelőnek a közlekedésből származó kibocsátásokat tekinthetjük. Ennek hatásterületén a nitrogén-oxidok, a szén-monoxid, az illékony szerves anyagok (VOC), valamint a szálló por koncentrációk esetenként megnövekedhetnek.

Üllés nem szerepel az Országos Légszennyezettségi Mérészolgálat automatikus mérőhálózatában, a településhez legközelebbi mérőpontok Kecskemét, ill. Szeged városok területén találhatók.

A településen a fő szennyező forrást az 5408 sz. főút jelenti. A környező területeken a nitrogén-oxidok, kén-dioxidok, és a szálló por mennyisége a forgalomtól és a meteorológiai viszonyoktól függően megnövekedik. Az éves adatok függvényében elmondható, hogy a levegő ülepedő por és egyéb káros anyagainak koncentrációja a határértéket meghaladó értékeket csak ritkán és rövid időszakokban vesz fel.

A térségben a légszennyező anyagok kibocsátása az utóbbi két évtizedben folyamatosan és tartósan csökkent, azonban problémát jelent a külterületi burkolatlan utak magas aránya, ami jelentős porterhelést idéz elő.

Összességében elmondható, hogy a település levegője országos viszonylatban jó minőségűnek mondható.

A kéményseprő-ipari szolgáltatást a Szegedi Kéményseprő-ipari Kft látja el.

4. Energiagazdálkodás

A villamos energia szolgáltatója és a gázszolgáltatás szolgáltatója az MVM Zrt.

A meglévő kisfeszültségű hálózat többségében légvezetékes, illetve légekábeles kiépítésű.

A villamos energia ellátó hálózat belterület a teljes területén kiépült. A fejlesztéshez szükséges villamos energia igény általában hálózat bővítéssel és trafó cserével biztosítható.

A településen villamosenergia szolgáltatási szerződés száma: 1822 db.

A település közvilágítási hálózatának korszerűsítése megtörtént, a közvilágítás megfelelő.

A belterület gázvezeték hálózata teljes körűen kiépített, de nem minden ingatlan került rákötésre. A településen 988 db fogyasztási hely található.

Az elmúlt években az önkormányzat pályázati támogatás útján jelentős fejlesztéseket hajtott végre, melyeknek részét képezte az energiatakarékos fűtési és napelemes rendszerek kialakítása is.

5. Zaj- és rezgésvédelem

A településen nem áll fenn zaj- és rezgésvédelmi probléma. Kisebb zajhatást keltenek a település útjain közlekedő gépjárművek.

Számottevő üzemi zajforrás nincs a település belterületén. A szolgáltató létesítményektől származó zajok a boltok hűtő rendszerétől és a vendéglő környezetében okozhatnak zajpanaszt, de ezek sem jellemzőek. A lakóterületbe beékelődve számos kisebb telephely fordul elő. Ezek zajkibocsátása a végzett tevékenységtől, a műhely kialakításától függ. Egyedi műszaki zajcsökkentésük általában megoldott, vagy megoldható.

6. Települési zöldfelületek és természeti környezet

A település zöldterületeihez tartoznak:

- járdák és az úttestek közötti zöltsávok, melyeknek gondozása kétféle módon történik: sok esetben az ingatlanulajdonosok végzik a fű nyírását előkertek gondozását, de az önkormányzat szerepvállalása is meghatározó,
- sövények és fasorok,
- köztemető,
- templomkert,
- egyéb zöldterületek.

A település közterületeinek, közparkjainak, köztemetőinek tisztántartásáról az önkormányzat saját munkavállalói útján, illetve közmunkások bevonásával gondoskodik, melynek során a fűnyírási munkálatok mellett a zöldhulladék, falevelek rendszeres összegyűjtésével biztosítják a környezet elvárt színvonalú megjelenését. A lakóingatlanok előtti területek tisztántartása az ingatlanulajdonos, a használó kötelezettségét képezi.

A településen országos védett terület, illetve NATURA 2000 terület nincs, helyi jelentőségű védett terület van: Üllés községben „Üllési rét” elnevezésű területből a műút öblében lévő terület. (a helyi védettségű terület védetté nyilvánításáról, valamint a terület alapvető védelmi és kezelési előírásairól szóló rendelkezéseket a Képviselőtestület “az egyes természeti értékek védetté nyilvánításáról” szóló 20/2003.(XI.27.)Kt.sz. rendelet szabályozza.

7. Összegzés

A fentiek ismeretében megállapítható, hogy a település, a lakóhely környezeti állapota jónak mondható, mely nemcsak a község földrajzi fekvésének, éghajlati adottságának köszönhető. Az élhető tiszta környezet megteremtésében a település lakosságának és az önkormányzatnak is jelentős szerepe van, és bízunk abban, hogy a környezetünk védelme az utánunk jövők részéről is fontos, és elsődleges szempont lesz.

Üllés, 2021. január 11.

Nagy Attila Gyula
polgármester